

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

<p>SZERKESZTŐSÉG: Beliczey-ut 9. hora a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.</p> <p>Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>	<p>Felolvasó szerkesztő: Dr. Sámuel Viotor.</p>	<p>KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetés pénzek küldendők.</p> <p>Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Nyegyed évre 2 K. Egyes szám ára: 20 fillér.</p>
--	--	--

Jegyzés.

A holnaposok és a harcos vezér: Ady, úgy hallatszott, országos tourneejukon Szarvas is meglátogatják. Hát nem kell félni. Nem jönnek. A harcos Ady indignációval és az ő mámoros fölényével mondotta, hogy Szarvas, ahol őt már nyilvánosan leszólták, nem érdemes rá. Ady, a fővárosi közönségtől is a már most baccalaureus, a győzelmes, a kemény Ady mondotta ezt — a tapsorkántól zugó pesti Ady-est után. Ó, aki nem igaz, rossz szimbuluma a holnaposoknak, de akinek szava, kötött beszéde gyönyörű bacchanáliája az érzésvilágnak, az életnek. Az egy Ady, aki a barbár elmaradottságnak, a magyar tunyaság átkának örökös ostora, aki a magyar szélcsendnek, a százados magyar tespedő álomnak ébresztő, nyugtalan harsonája. Ettől az Adytól, aki félelmesen modern és pedig annyira, hogy nem mindenki tudja az ő egész nouveauté verseinek bizarr szépségeit megérteni, csak természetes, hogy egy nyilvános mosdatás után nem kívánczik Szarvasra,

de még természetesebb, hogy Szarvasnak sem kell Ady, mert Szarvas a primitív szimpla embereket se képes megérteni. Hát még egy Adyt.

*

Kapott Ön már hazafias érzelmektől duzzadó, kenetteljes felhívást az aradi vesztőhely megváltási ügyében? Ha igen, kérjük mi is, hogy járuljon hozzá a szent föld megváltásához. T. i. igaza van Barabás Béla nem-cimzetes, tényleges kegyelmes urnak, hogy drága nekünk az a föld. Drága mindenképen. Kötelessége a nemzetnek bármi áron magához váltani. Még olyan horribilis összegért is, amennyit a tulajdonosa (ki véletlenül az apostol képviselő ügyfele) követel. Valami kettőszázezer koronáról van szó. Ennyi a forgalmi értéke annak a két hold földnek, mely élet helyett gyászt termett dusan és most a kegyelet magjának elvetésére várakozó ugar. A buja Bácska legprimább televényéből ugyanennyit tizednyi vételárért lehet vásárolni. De azért csak vásárolja meg ezt a földet a nemzet és írja meg a krónika íródeákja, hogy a magyar

nép büszke gavallériával váltotta ki legszentebb földjét egy hazafiassággal kufárkodó kézből.

*

Történt pedig, hogy Kondoros községének egyik jegyzője kibetegedett. És mivel Kondoros nem az a falu, mely ellehet penna nélkül, hát gondoskodni kellett notáriusról. A gondoskodás a járási főbíró tiszte és kötelessége, miért is a szarvasi főszolgabíró kirendelte a jegyzői diplomával rendelkező Mold Béla szarvasi községi iktatót a helyettesítésre. Eddig csak rendben volna a dolog és rend lesz a kondorosi jegyzői teendők ellátásában is, mert Mold Béla ideális pontos, haszna vehető hivatalnok. Hanem azt furcsáljuk, hogy Mold Béla a kondorosi jegyzői teendőkért Szarvas község pénztárából lesz honorálva az eddigi iktatói dotációjában és Kondoros ingyenes jegyzőt kap kriszkindlibe. — Mert, hogy ez így van, az faktum. De mi történne akkor, ha az ironikus sors úgy hozná magával, hogy bármi okból a szarvasi jegyzői karban lenne

TÁRCA.

Manon.

Manont becsalták a diáktanyára,
Az ingyen-lányt, a kócos kis cigányt.
Csipője rezgett, hintázott a melle,
Tilos, hamiskás nótát énekelve,
Hangos nagy kedvvel jóestét kívánt.

Manon betoppant a diáktanyára
S körülvették a cingár, vig fiuk:
„Adj' Isten, hugám, szent Szilveszter-estén!”
„Adj cigarettát!” — pattog vissza hetykén.
„Gyujts rá, Manon. Ma minden jó kijut.”

Piros gőz torpad az asztal fölött,
Kinn hull a hó, fehér az utcasor.

„Tapsolj, Manon! hallod: nyerit a sátán —
Koczog a lóláb, halált visz a hátán,
Tapsolj, Manon, tapsolj! no itt a bor.”

Manon pilláin gyilkos tűz remeg:
„Sohase volt még ilyen vig napom!
A két karom két ölelő keresztfa —
Aki megrikat, . . . halálfa lesz ma!”
— „Éjfél előtt te sírni fogsz, Manon.”

Tánczol Manon az asztal tetején.
„Hallod a nótád, kócos kis cigány?”
Száll a vonó, a szűk tanyára csend ül,
Gyászinduló bűg, a hur nyögve pendül:
Lehujtott fővel sir a kurtizán . . .

Felzihelődik a diáksereg.
„Kísérj el, Manon, kócos kis kokott!”

A lány vihog, a csürhe messze nyelvel
S megszólal egyik akadozó nyelvvél:
„. . . Fiuk . . . baj lesz . . . Manon egy kést lopott”
Emőd Tamás.

Mert a konfli zörgött.

Irta: ifj. Reitter Ferencz.

A villamos abban különbözik az utcasaroktól, hogy a villamoson azok találkoznak, akik nem adtak találkát egymásnak, az utcasarkon pedig azok nem találkoznak, akik találkát adtak egymásnak. Mert ha valaki 24 ik életévén alól megy találkára, félórával előbb érkezik meg a rendezvoursra, a 24-ik esztendőől a 32-ig pedig félórával később. Azontul pedig már nem adnak egymásnak találkát az emberek. Tehát nem talál-

Jacobi antipicotin szivarkahüvely

Jacobi extra szivarkapapír :: ::

elsőrangu gyártmányok.

Kapható Szarvason: Sámuel Adolf könyv- és papirkereskedésében (Beliczey-ut 9. szám), valamint minden nagyobb dohánytözsdében.

szükség helyettesre? Vajjon viszonzná Kondoros a kriszkindlit? Van-e emberek, kik ebben a revanche-ban tamások.

A fekete Szarvas.

Nem tisztos feketének nézem én Szarvas nagyközségét, érteve a feketesség alatt azt a becsületes koromleplet, melyben a gyárvárosok diszlenek. Ezt a sötét patináját az érdemes munkának még a legsoványabb optimizmus sem képes Szarvas jelenében, de még jövőjében se meglátni. A holdvilágtalan éjszakák sötétjét törekszem egy atomnyira áttörni. A világítás problémája, a szarvasiak tengeri kigyójává nőtte ki magát. Közvitának tárgyát képezi, mindenki beszél róla, de az illetékes faktor, a mi neveltségességig híres világítási bizottságunk vaskalapos maradisággal, minden képzeletet felülmúló lassu cirkumspektussal posványosítja el az általános érdeklődést.

Már számtalan ajánlat került a villanyvilágítási vállalatoktól a bizottság elé, de azok vagy elbirálatlanul rekedtek meg valamelyik szaktudós bizottsági tag tanulmányi kezében, vagy nem találtattak acceptábilisnek.

A világítási bizottság az elszigetelési és a kiéheztetési teóriának kapcsolatos fundamentumához van odanőve. Az elszigetelési teóriának annyiban az alattvalója, hogy — nem tudni mi okból — szóba sem áll más vállalatokkal, mint a kartelben levő Schuckert művekkel, a Ganz gyárral és az egyesült villamos művekkel. Minden más vállalat ajánlata elől kínai fallal zárta el magát. Az alaptalan vádaskodás

nem kenyerem, de meg nem állhatom szó nélkül, éppen a minden gyanun felül álló bizottság érdekében, hogy ez a merev zárkózottsága a rosszmájú emberek körében a panamázás gyanújára nyújthat sápot. Ezen magatartásával kapcsolatos kiéheztetési elméletének lényege pedig abban áll, hogy a fent nevezett három vállalatot hosszas várakozással iparkodik kényszeríteni olcsóbb ajánlat tételére, minek elmondásával tehát bizonyosságot szolgáltatnak arról, hogy nem tartozom a rosszmájúak közé, csupán a bizottság taktikáját kárhoztatom. Van még egy általam rosszal és már már véglegességbe ment álláspontja a bizottságnak. Az istennek sem akar önálló áramfejlesztő telepet létesíteni, hanem görcsösen ragaszkodik ahhoz a halottnak született ideájához, hogy az áramot más helységben és pedig nem exemplikative, hanem valójában a Mezőturon felállított villanytelepről szerzi be. Hogy milyen szerencsétlen ez a tervzet, különik az alábbi számításból. Az áramvezeték megépítése egymagában és minimális értékelés mellett 160000 koronába kerül a községnek, mi egyértelmű 5 százalékos számítás mellett évi 8000 korona kamatvesztéssel. Emellett megmarad az áramnak évenként fizetendő vételára. Már most vegyük tekintetbe, hogy feküdt a község előtt egy olyan ajánlat, melynek tévője késznek nyilatkozott évi 14500 koronáért, mely 50 éven keresztül fizetendő, önálló áramfejlesztő telepet létesíteni, az áramhuzatokat megépíteni és az utcai közvilágítást ellátni, 50 év múlva pedig a telepet ingyen a község tulajdonába bocsájtani, emellett a nappalvilágítást 16 gyertyafényű lángért óránként 7

fillér díjszabás mellett bérbevenni és mondjuk el a jó öreg Horatiusszal, hogy nil admirari. Mert komoly volt ez az ajánlat, annyira komoly, hogy a vállalat a szerződési feltételek biztosítékára nagy összegű vinkulumot is megajánlott. Tekintve pedig azt, hogy a jelenlegi illatos petróleum világítás esztendőnként 10000 koronát emel ki a község pénztárából, könnyű kiszámítani, hogy a villanyvilágítás differenciális összege évente nem volna több 4500 koronánál. És emiatt az összeg miatt kell nekünk tovább is feketélni.

Még csak annyit, hogy közludomásu, miszerint a messziről kapott áram fénye halványabb és a centrumba állított telep az előállható géphibák miatt veszélytelenebb a távoli telepnél, mert nem zárja ki az áramnak a meg nem rongált huzalokon való átvitelét, míg a Mezőturról kapható áramnak csak egy huzalja lévén, ez az eshetőség ki van zárva. Még azt, hogy a Szarvason felállítandó telep forrása lehetne egy közuti villamos vasutnak, mely Szentandrásig közlekedhetne felső vezetékkel, minthogy a létesítendő telep nappali árama erre elegendő volna.

Szóval racionális ennek az ajánlatnak az elfogadása, de éppen ez okból nem lesz elfogadva. **Dr. S. V.**

A nők választói joga.

Suffragettek Szarvason.

A nők egyenjogusításának harcosai Szarvast is megszállották. Csütörtökön reggel a szarvasi utcák apró, színes cédulákkal voltak tele szórva. A cédulákon a következő leminista axióma diszelgett: „Általános választói

koznak. Ugy hiszem, hogy az az égő sisetgő villanyos szikra hozza őket össze, a mely lilán izzó szikrázással serceg sziporkázik a felső vezeték drótszálain s az a csattogó, rohanó áram, amely végigpattog a kerekeken, tündöklő tüzesővel omlik szét a sínek hasadékán, csillogó hévvel visszaverődik a kristályos üvegtáblákon, bohókás settenkedéssel megbizsereg az ülések thonetfonásán és belopódzik, besurran, bebujik titokban, lassan, észrevétlenül az emberek téli bundája alá, a muffokba, a kamakül-boákba, a bőr alá, a hus alá, a szívek kiálvó tüzhelyébe s felgyújtja a szunnyadozó, hamvadó szikrákat, kilobog a szemek fátyolos egykedvűségén, fényrózsákat dobál a sápadt arcokra s ezért oly szép, csillogó, meleg, a villamos—kocsi; amint végigsurran a hideg, ködös, téli estéken csilingelve ragyogva, menekülve, amikor elmennek leányaikért a sarokra a mamák s elszárguldoznak feleségeikért, a kik a lányaikért mentek, klubbjaikból, a zöld asztalok mellől, a nehézd gonddal mégis megfésült családapák.

S azután mindig találkoznak. Ilyenkor elébb nézni szoktak, nagyon nézni, visszanezni, előrenézni, hátranézni. S csak az-

után szólalnak mng. De nagyon csendesen, halkán. Mintha még 20 év előtt mondták volna ki azt a szót s az azóta még mindig szól, vibrál, rezeg, míg végre egészen eltompult, elcsendesedett. Mintha 20 év óta folyton beszéltek volna s most egész berekedtek, elhalkultak s most már csak suttogni tudnak, azt is csak nehezen, nagyon elhálón, nagyon csendesen. Félve, szégyenkezve, küzködve, hogy vajjon az ő hangjuk-e az, a 20 év előtti-e, az a zengzetes, bátor esengésű, erőszakos? Ilyenkor az asszony megint piros, mint régen is piros volt, pedig közben már nem volt piros.

Alig hittem szeméimnek. Hát csakugyan maga maga nagyságos asszonyom Ed . . . — szól csendesen remegő hangon most is az az ur, akiről szó lesz s aki ilyenkor csendesen, remegve, megszokott szólni s a keresztnevek végél elharapja. Régen láttam!

Téved, barátom! Nem elég régen ahhoz, hogy megöregedjen, tehát hogy fel ne ismerhessen, de elég régen ahhoz, hogy megifjodhasson. Mert tudja, az asszonyok elébb még egyszer megfiatalodnak, mielőtt végleg megöregednének. Mikor öregedni

kezdnek, hirtelen megfiatalodnak. Látja, én még csak 20 éves vagyok, pedig tudja mennyi voltam még 20 év előtt — az asszony ilyenkor már határozottan beszél, a hangja szilárd, nem remeg, csak a keble emelkedik gyorsabban, az remeg. S ezért nem remeg a hangja. A férfinak nincs keble s ezért remeg a hangja.

Igen. 20 év előtt.

Emlekezik?

Igen. (Ó!)

Maga már annyira az enyém volt, hogy én is majdnem teljesen a magáé lehettem volna. Már azon a ponton voltam, amikor az asszonyok már nem szólhatnak, csak arra várnak, hogy a férfiak szóljanak valamit. S maguk rendszeren akkor nem szólnak amikor már mindent tehetnének, ha szólnának s csak akkor beszélnek, amikor még semmit se tehetnek.

Az asszony most már nagyon határozott, ő az erős, a diadalmos, kritizál, hideg elmével feszog, minden érzélgősséget magába fojt, ridog és nagyon fölényes, kiállhatatlanul józan s a férfi ilyenkor kacagatóan szende, bakfisos zavarral ártatlan, buta illedolemmel mólázó s rőttenetesen elfogult

jog csak az, mely a nőkre is kiterjed". Hasonló szövegű kis plakátok voltak a Szarvas és Orosháza között közlekedő vasúti kocsik ablakára ragasztva. Az eredménye ennek az ártatlan agitációnak az, hogy az utcáprók a szemét közé separték a kiáltványokat. Rossz terrenumot választottak maguknak Szarvasban a suffragettek. Egy újdonszerű husz koronást merek feltenni egy fapityka ellen, hogy egy évtizeden belül nem jutnak annyira, hogy nyilvános küzdelembe kezdjenek Szarvason. A mi asszonyaink, nem adok érte hálát a végzetnek, messzire vannak még a feminista eszmék megértésétől, ismerésétől is, még inkább azok gyakorlásától. Kár, határozottan kár. A feminista mozgalmak kétségtelenül felette hasznos tényezői a kultúrának. Az egyenjogúságot követelő nők érdemesek is törekednek lenni az egyenjogúságra és az igazán küzdő suffragettek meg is szerzik valójában azt a kvalifikációt, mely őket a politikai szavazati jog gyakorolhatására méltóvá teszi. Igaza van a nőemancipáció híveinek utópiális szempontból, hogy általános csak az a választói jog, melylyel a nőknek is lehet élni. Aki a nők közül megszerzi a politikai érettséget (pedig hogy megszerzi, azt senki se meri már gondolkodó fővel kétségbe vonni), az inkább jogosult a szavazati jogra, mint a világ sok millió választóinak óriási többsége. A politika praesens tudományának immorális voltát, az egész világot uraló züllött politikai viszonyoknak frappáns indokát látom én abban, hogy más kritérium is számottevőséget nyer a politikai jogok tekintetében, mint a szellem arisztokráciája. A vagyoni és

egyébb hozzájárulás az államszervezet fentartásához egyedül az államhoz való tartozás, az állami közvédelemhez való igénynek lehet az alapja, de éppen úgy nem képezheti az államigazgatási jogultságnak kulforrását, mint ahogy nem gyógyíthat az olyan ember, ki értője a bivalytenyészetnek, de az orvosi tudományban analfabéta. Nem a szavazati jogot kell általánosítani, de a politikai érettséget. Ami aztán magában foglalja a politikai jogoknak a létezőnél szűkebb körre való vonását sok irányban és parányi körben való kiterjesztését. Végezetül az én megkövetetésem, ki ilyesmit vakmerősködök hirdetni. Mondom, nagy kár, hogy a szarvasi suffragettek csak papíron szerepelnek.

Aliquis.

A tekintetes vármegye

× *A központi választmány ülése.* A vármegyei központi választmány december hó 4-ikén a vármegyei ház kistermében ülést tart, amely alkalmával az orosházi és gyömi választókerület 1910. évre szóló képviselőválasztási névsorát fogják hitelesíteni.

× *Kataszteri felmérések a vármegyében.* A pénzügyminiszter leiratot küldött a vármegyéhez, mely az 1910-ben végrehajtandó országos kataszteri felmérések ügyében foglal magában Békésvármegyére nézve intézkedéseket. E szerint jövőre Békéscsaba, Ujkigyós, Kondoros, Öcsöd és Békésszentandrás községek határában fognak eszközölni a felmérés mérnöki munkálatait. A miniszter az alis-

pán utján hívja fel az érdekelt községek előjáróságát arra, hogy a felmérési munkálatokat végző községek különböző szükségleteiről és a segéd-személyzetről gondoskodjanak.

× *Helyettesítés.* Baross István kondorosi első jegyzőt dr. Wieland Sándor főszolgabíró állásától felfüggesztette, a főjegyzői teendők elvégzésével ideiglenesen Mold Béla okl. községi jegyzőt bizta meg.

H I R E K.

— *Ünnepi előadás.* A múlt hó 28-án tartott lyceumi előadás várokozásán felül sikerült. A tanítóképző diszterme zsufolásig megtelt igen előkelő közönséggel s az előadás megkezdésekor egy talpalatnyi szabad helyet sem lehetett találni. A szinte tulságos magas színvonalu felolvasás nagy tet-szést aratott s lelkesen ünnepelték az előadót, Dr. Horváth Dezső s. tanfelügyelőt. Ugy Simkovic Etelka, mint Liska Mihály éneke Dr. Déri Henrikné s Rohoska Géza művészi zongorakisérete mellett igen sikerült volt s az ujrázás természetesen nem maradhat el, Krecsmárik Margit értelmes szavolata szintén mély hatást gyakorolt a hallgatóságra. A mi a bevételt illeti, mindössze 42 korona volt a felalfizetésekkel együtt, úgy, hogy a vetítő gép számára csak 2 korona maradt. A vidéki előadások is serényen folynak. Múlt hó 27-én a siratói olvasó egyletben Krecsmárik Endre lyceumi elnök a táplálkozásról, dec. 4 én este pedig Kondoroson ugyancsak ő a fertőzés ellen való védekezésről tartott szabad előadást. Dec. hó 2-án este 8 órakor

S legtáptatlanabbak amikor a legtáptatosabbaknak kellene lenniük — folytatta a fölényes asszony. Tudja barátom, én most már nem bánok semmit sem, nem szidom magát, nem teszek szemrehányást. Objektíve azonban elmondhatom, maga volt az oka mindennek, mert abban a végzetes pillanatban, abban a döntő percben konfliktus hozott.

Nem értem. Nem értem. Nagyságos asszonyom Ed . . . !

Megfogja érteni. Elmondom. Husz év előtt volt, úgy-e bár? Maga bolondult utánam s én is kedveltem magát, mert férjem volt s maga mégis még mindig bolondult értem. Férjem éppen vidéken volt. Kováryék fényes estélyt adtak s én elmentem férjem nélkül. Mert maga is ott volt. Egymás mellett ültünk s azon a ponton voltam, amikor maga már mindent akarhatott. S én boldog voltam, hogy én már csak azt akarhatom, amit maga is akar. Vacsora után rögtön elbucuztam s engedelmet kértem, hogy már távozom, de nem akarok tovább maradni uram nélkül. Maga is felkelt s megkért a háztasszony előtt, hogy hazakísérhessen. Persze, megengedtem. Kováryók villája kinn

volt a faszorban, télen is ott laktak, ami lakásunk pedig a Belvárosban volt. Most megvallom magának, most már ugyanis mind egy, nagyon boldog voltam, nagyon szerelmes, amint egymáshoz simulva átsiettünk a kerten keresztül ki az utcára s maga engedelmet kért, hogy kocsiért siethessen. Alig vártam, hogy visszatérjen. Már hiányzott nekem, nagyon hiányzott. S ekkor maga visszajött s hozott egy konfliktus.

Egy konfliktus?

Igen. Egy konfliktus. Betuszkolt a konfliktusba, holott ha gummira list hoz, magamtól is felszökkenek, örömmel ugrom fel, mert hiszen rögtön a magáé lehetek, fellibbentem a szoknyámat, ingerlőn előbukkan a hajlékony boka s maga türelmetlenül, lázasan ugrik utánam, mohó haraggal becsapja az ajtót, hogy nem csuktam be s magának kell becsuknia. S mikor látja, hogy már senki se lát, hogy mennyire ég az arcom, piheg a keblem, maga átkarol a csendes, puha, illatos, bársonyos fészekben és simán, gördülékenyen, zaj nélkül siklik, ring, long tova a gummirádlér. Maga feladja a banális kérdést, unalmas, megszokott, de nekem most jól esik, „Hogy érzed magad, édes?” Sut-

tozva, halkán, hogy senki se hallja, csak maga, boldogan visszasugom. „Jól! Hát hogyan érezném jól magam, amikor melletted ülök.” A kényelmes, bársonyülés megtelik izzó hangulattal, maga felbátorodik, megcsókolja égő arcomat, nekem már nincs akaratom, már a magáé vagyok, már visszacsókolom magát. . . Betuszkolt a konfliktusba. Nehézkesen, ügyetlenül szálltam fel. S már maga is vontatottan, zavartan ült mellém. S a konfliktus rázott, a kerék döcögött, az ablak zörgött, a ló sántított, a kocsis csapkodott s maga érezte, hogy valamit csak kell szólnia. Feladta az obligát kérdést: „Hogy érzi magát, édes?” De a konfliktus zörgött s kiabálnia kellett, hogy meghalljam. S nekem is ordítanom kellett: „Hát hogy az ördögbe ne érezném jól magamat, hát nem látja, hogy maga mellett ülök. De ne ordítson annyit, hagyjon békében, nem akarom kikiabálni a tődömet.” A kocsis káromkodott, a konfliktus nagyokat döccent, ugrott, maga nem szólt, én nem szóltam, a konfliktus rázott, magát elrázta mellőlem, én is távolabb rázódtam magától, maga dühös volt, én is haragudtam, maga nem tudta, hogy mért vagyok annyira hideg, de nem mert meg-

Benczur Mihály lyceumi II-od titkár a tanítóképző dísztermében nagyhatású felolvasást tartott szépszámu közönség jelenlétében. Szavalt Behan Jucika és Silló István. Melodrámat adott elő Molnár Emma, magyar dalokat játszott Gilyan Pál. A mellékszámok általában véve nagy tetszéssel találkoztak.

— **Athelyezés.** A hivatalos lap keddi száma jelenti, hogy a király Pajor Antal szeghalmi járásbírónak saját kérelmére eddigi minőségében a nagyváradvárosi járásbíróshoz való áthelyezését megengedte.

— **Lyceumi előadás.** A Szabad Lyceum ma délután 5 órakor a főgymn. tornacsarnokában nagyszabású előadást rendez gazdag műsorral. Felolvas Zlinszky István földbirtokos „A szövetkezés“-ről. Énekszámokat adnak elő Podani Samu és Töröcsik Endre. Szavalnak Renglovich Lulu és Brachna Erzsike. Tárogatón magyar dalokat játszik Gilyan Pál. Az előadás 10 fillér belépti-díj mellett lesz megtartva, mivel vetítéses előadásokat egyáltalában nem tarthat a Lyceum vetítő gép hiányában. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak.

— **Halálozások.** Nagy részvétellel értesülünk Barna Izidornak a szarvasi takarékpénztár békésszentandrási telepe vezetőjének, békésszentandrási postamesternek f. hó 2-án váratlan elhalálzásáról. A részvétl hatal-

kérdezni, mert látta, hogy haragszom. Hallgattunk. Alig vártam, hogy hazaérkezem s maga is alig várta, hogy megszabaduljon tőlem. S lássa, a kétfogatásban csend van, annyira csend, hogy az ember hallja a csendet. S a csend sutlog, a csend csókol, ingerel, buzdít, a csend szerelmes, izzó, forró, illatos. A gummirádlis kerekén gummi van. A gummirádlis nem dőcög, nem ráz, ringat, himbál, elalhat, megmámorít. A gummirádlisban nem kell kiabálni, csak sutlogni. Én leszálltam. A konfli nagyot zökkent és megállt. Maga nem segített le. Örültem, hogy végre megérkeztem. Maga hidegen elköszönt s elrohant, be sem várta, hogy a házmester kinyissa a kaput. Haragudott maga-magára, én rám, mindenkire. Érezte, hogy bakot lött, de nem tudta, hogy mivel. Megsejtette, hogy köztünk vége szakadt mindennek. S bár semmi se történt, nem mert többé elémkerülni. Messziről elke-reült, ha látott. Szégyelte magát s fokról — fokra elhidegült tőlem. Én meg magától. Bár lehet, hogy akkor még meg is bocsátottam volna. Lassan-lassan teljesen megfeledkeztünk egymásról. És most 20 év múlva találkoztunk.

És látja, Nagyságos Asszonyom Edit, akkor nem volt jó a konflis, most pedig beéri a 6 krajczáros „szakasszal“ is.

Nos, igen. De azért jegyezze meg magának, kedves barátom, ha férjes asszonyt kísér haza, egy ló sohasem elég, mert lehet, hogy még négy is kevés, de azért kettő mindig kell.

mas mértékben nyilatkozik meg az elhunyt iránt. — Idősb. Stokovszky Antal f. hó 3-án hosszas szenvedés után Öcsödön meghalt. Temetése nagy részvét mellett tegnap ment végbe. — Nádházy Jucika 16 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Nagy részvét mellett temették el f. hó 3-án.

— **Ünnepély.** A helybeli izr. ifjuság f. hó 12-én d. u. 5 órakor a főgimnázium tornacsarnokában a főgimnáziumi segélyegylet javára chanukka ünnepélyt rendez.

— **Jegyzőválasztás.** A szarvasi negyedik jegyzői állás betöltése e héten kedden délelőtt ment végbe. Egyhangulag dr. Dérczy Ferenczet választották meg jegyzővé.

— **A „Szarvasi Leányegyesület“** 1909. év december 5-én, d. u. 3 órakor, az állami polgári leányiskola tornatermében előadó gyűlését a következő műsorral tartja meg: 1. „Költemények.“ Irta és felolvassa Székely Sándor dr. 2. A Drujschok: „Sebridal“. Zongorán előadja Péczely Boriska. 3. „Történet a Körösparttól“. Irta: Nil. Szavalja Mocskonyi Gizella. 4. Fredk. V. Borvers: „Mindig rólad álmodom“. „Magyar dalok“. Éneklő Simkovics Etelka, zongorán kíséri Saskó Sámuel főgimn. tanár. 5. „Piroska és a Farkas“. Mese. Irta Sas Ede. Előadja: Weisz Arthur.

— **Az izr. hitközség** előjárósága értesíti az érdeklődőket, hogy f. hó 7-én kedden d. u. háromnegyed 4 órakor az izr. templomban egyházi beszéd lesz.

— **Egy fővárosi cég jubileuma.** Kertész Pál férfi és női divat-áru-üzlete Budapest, Rákóczi-ut 40 sz. alatt, mely egyik látványossága a fővárosnak, most jubilál, amennyiben 15 esztendeje annak, hogy üzletét alapította. Ez alkalomból pazar kiállítású katalógust adott ki, melyet mindenkinek ingyen küld, ki ez iránt egy levelező-lapon hozzá fordul.

Mulatság.

— **Az izraelita Nőegyesületnek** szombaton megrendezendő, előplakátok bemutatójával egybekapcsolt táncestélyére a meghívók szétküldtek. A mulatság iránt o'y annyira nagy az érdeklődés — no meg a készülődés — hogy fenomenális sikere biztos.

— **Szarvasi iparos ifjak** Önképzőköre december 26-án az Árpád-szálloda nagytermében nagyszabású zártkörű táncmulatságot fog megrendezni.

TERE-FERE.

Sarki poezis.

Cook addig kukucskált jobbra, addig kukucskált balra, míg végre rá lépett a föld északi sarkára, ott kitzított egy gyönyörű reklámlobogót: „Marha! gyere nézd meg a szarvasi élő reklámokat“ felirással, azután sarkonfordult s a hajóról csak akkor hága le, mikor elkövetkezett Koppenhága. Innen, mint dísztag díszkréten, nagy lelki diszónanciával Amerikába vitorlázott s a napokban minden további előzmények nélkül megőrült. S mi lett az északi sark felfedezésének következménye? Az, hogy az északi sark megszólalt a költészetben. Az északi sark fájó, bus költészetének egy remekét az alábbiiban közlöm. Szerzője ismeretlen.

Moltó: Határt'lan bú, ez kin ó,
Mit érez az eszkimó!
Jég-halál torkából.

Az északi sarkon találtam Rád
Bozontos romegéssel, dermedve,
Rongy-cafatban: én — á jeges-medve,
A jeges medve!

Jöttél . . . Hópihék prémjébe bújva
S riogva kacagtunk a Tejút jogén:
A hópihe-lány s én a jeges legény,
A jeges legény!

Fehér volt arcod. Dermedt jégrózsák
Sápadt szirmai a hóra peregnek
S ez úgy fáj nekem, a jeges gyerekeknek,
A jeges gyerekeknek!

Lobogó ajkad kék-serlegéből
Jégesappá hűlt le csókok nektárja —
A jeges fiu vacogva várja,
Hiába várja!

. . . Hőfűdte kebled fagy-párnáin majd
Csontlá dermeszt a jég-halál szele:
A hőmező bús jajjal lesz tele,
Bús jajjal lesz tele!

De hirt'len elénk toppan az első
Sarki-hordár im' piros sapkásan
S szól: „Ne fagyjanak meg kérem ás'an
Ne fagyjanak meg kérem ás'an.

Mert különben majd hogy étek meg én
Az első sarki hordár a sark jegén,
Ha nem lesz hópihe-lány s jeges legény,
Jeges legény?! . . .“

A másolat hitelül:

Referenc.

A **fejfájás** nagyon gyakran csak a sok evéstől vagy a tulsok ivástól ered. — Ilyenkor reggel az öltözködés alatt egy fél pohár **Ferencz József**-keserűvizet kell kortyonkint innunk, hogy gyomrunkból a zavaró elemek mielőbb eltávolodjanak. A valódi „Ferencz József“-viz kellemes igazi gyógyértékkel bíró természetes ásványvíz, mely nem okoz csikarást vagy gyomornyomást, mint a legtöbb por, pirula vagy más „csodaszer“-nek hirdetett haszontalan dolog, ezért az orvosok is a legtöbbször becsülik.

Nyilt-tér.

Erovatban küzlötököl nom vállal fololössöget a szork.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó rokonok, barátok és ismerősök, kik felejtethetlen leányunk elhunytával részvétükkel fájdalomunkat enyhíteni szivesek voltak ez uton is fogadják hálás köszönetünket.

Szarvas, 1909. december 4.

Nádházy János és neje
Trnovszky Judit.

Piaczi árak

	frt.	kr
Buza piros prima	13	50
Mercantil buza	13	20
Sárgás buza	—	—
Üszkös buza	12	80
Árpa	6	30
Zab	7	00
Köles	7	10
Csőves tengeri	4	30
Morzsolt tengeri uj	6	10
Morzsolt tengeri ó	6	50
Luczerna mag prima	68	—
Hizott sertés	—	50

Húszár Á,

lakás, bútorozott szoba, üzlethelyiség, fővárosi és vidéki ingatlan vétel-eladási és hirdetési irodája, **Búdapest, Zrínyi-útca 1. Gresham palota.** Külön osztály ingatlan, birtok, fővárosi házak vételére, eladására, cserére. Ezenkívül mindennemű ügyben 5 kor. előleges leküldése mellett utbaigazítást, felvilágosítást ad. E célra külön információs osztálya van. **Válaszbélyeg.** Legmegbízhatóbb vállalat. Első rangú ajánlatok.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1909. okt. 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2 29 n.	12 15 n.	5 40
Szarvas	érk.	3 15 "	1 03 é.	6 28
	ind.	3 27 "	1 27 "	6 38
Kisszénás	érk.	4 14 "	2 12 "	7 25
Orosháza	érk.	5 35 "	3 26 "	8 40
Mezőhegyes	érk.	7 55 "	5 40 "	—

Mezőhegyes	ind.	— n	9 18 é.	—
Orosháza	ind. é.	5 55 "	11 17 "	6 07
Kisszénás	érk. n.	7 18 "	12 29 "	7 16
Szarvas	érk.	8 24 "	1 26 "	8 13
	ind.	8 44 "	1 44 "	8 23
Mezőtur	érk.	9 30 "	2 30 "	9 10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjeli, n. = nappali jelent.

HIRDETÉSEK.

Schwartz Zakariás grant-, syenit, márványsiremlékek valamint építészeti kövek raktárát a Lusztig-féle házból áthelyezte a Kossuth Lajos-utcába, a Klein és Schlesinger fatelepére.

Gyötrelmesebb, kinosabb fájdalom a fogfájásnál alig van; ezer meg ezer ember szenved benne, pedig nem kénytelen vele, mert örökre megszabadul tőle az, aki Sztraka Menthol fogszappanját használja. Ára majolika szelenczében 1 kor. melyhez a fogpó-

lásról egy tudományos színvonalon álló értekezés van mellékelve. Gyógytárakban, drogériákban stb. kapható egy koronáért. 3 drbt 3 korért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol.

Kapható Szarvason: (Medveczky utóda)
Miklós Pál gyógyszerésztárában.

LUSZTIG házban egy-két esetleg háromszobás utcai lakás, mellék-helyiségekkel és egy szépen bútorozott két ablakos utcai hónapos szoba kiadó.

Egy vadonat új matt **szoba bútor** sürgősen jutányos árral eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

EGYBEKELÉSI ÜNNEPÉLYEKRE

szóló meghívók izléses kivitelben készíttetnek

Sámuel Adolf könyvnyomdájában.

Bérbeadó lakás.

3 szoba, konyha és éléskamrából álló kertre nyíló lakás

bérbeadó

Gróf Csáky Albin-utca 78. sz. I. ker.

2 drb százéves ágavé

helyszüke miatt, julánvos áron *eladó.*

Cím: Nagy Gyula, Szentandrás.

Legn. kitüntetés Grand Prix St.-Louis 1904

Legn. kitünt. Arany államérem Nürnberg, 1909.

Értesítés.

A n. érdemű közönség tudomására hozom, mikélt Szarvason Deák Ferencz-utca 430 sz. alatt (Oravec-féle házban)

késes- és működőrülő-üzletet

nyitottam. Elvállalok mindennemű orvosi műszerek, ollók, beretvák kések és bárdok élesítését. Támaszkodva azon gyakorlatra, mit a köszörülés és a kések ipar terén több nagy műhelyben szereztem, nyugodtan állíthatom, hogy e téren a versenyt bárkivel is felveszem. Műszerek, kések, ollók javítását és élezését a legjutányosabban és a megrendelésnek megfelelően eszközölöm.

Szives pártfogást kérve

tisztelettel

Frankó András kések és működőrűs.

Nem látta a feleségemet?

beemenni LITAUSZKY PÁL fodrászhoz,
azóta

eltűnt

minden bevásárlási gondja, ami a pipere
és toilette szükségletét illeti, mert ott a
dusan felszerelt raktárból a legkénye-
sebb igényeket is ki lehet elégíteni.

Hirdetmény.

Közhirre tételek, hogy az 1907
évi V. t.-cz. 16. §-a és az annak vég-
rehajtása tárgyában kiadott 1908. évi
107226. sz. keresk. miniszteri rendelet
értelmében a közforgalomban használt
összes hossz- és mértékek, folyadékok és
száraz tárgyak mérésére való űrmér-
tékek, súlyok és mérlegek, továbbá az
1908. évi 107228. sz. keresk. minisz-
teri rendelet értelmében a tejes kannák
(a tejszállításra használtak kivételével)
az 1910 év folyamán újra hitelesiten-
dők. — Ezen mértékek és mérőeszkö-
zök újra hitelesítése Szarvas községben
a község házában eddig is a mértékhi-
telesítésre használt helyiségben, illetve a
felek kívánságára a felek helyiségében
fog elvégeztetni. — Az állandóan fel-
állított hidmérlegek és önműködő mér-
legek újra hitelesítése szintén a mér-
tékhitelesítők körutja alkalmával a
helyszínen végezhető. —

Felhívtnak tehát mindazok, a kik
a fent felsorolt mértékeket és mérő-
eszközöket a közforgalomban — azaz
adásvétel alkalmával — használják,
hogy a község házában az aljegyzőnél
díjmentesen kapható nyomtatványokon
az időszakos hitelesítésben való rész-
vételre minél előbb, de legkésőbb f.
évi december hó 25-ig a hivatalos
órák alatt annál is inkább jelentkez-
zenek, mert ennek elmulasztása esetén
ki lesznek téve annak, hogy az idő-
szakos hitelesítési körut alkalmával
sorra nem kerülnek és kénytelenek
lesznek összes mértékeiket valamely
mértékhitelesítő hivatal székhelyére
vinni, a mi jelentékeny költséggel jár. —

A hitelesítés időpontja és rendje a
beérkező jelentkezések alapján később
fog megállapíttatni és újabb hirdet-
mény útján közhirre tétetni.

Részletes felvilágosítás a község-
házán és az utcákon levő falragasz
hirdetményeken szerezhető.

Szarvas, 1909. évi november hó
25-én.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos Kovács János
főjegyző. bíró.

HIRDESSEN

a „Szarvas és Vidékében“, melynek hirdetései útján
legtöbb példányban való megjelenésénél fogva a leg-
nagyobb eredmény érhető el.

t a n ű l ó n a k

felvétetik.

Cím: a kiadóhivatalban.

Értesítés.

Van szerencsém becses tudom-
ásira hozni a n. érdemű közön-
ségnek, miszerint elvállalok bár-
minemű nádfonatu munkát, u. m.
széket, divánt stb. stb.

Lakásom Gróf Andrássy-utca
155. szám, I. kerület.

Becses pártfogást kérve
tisztelettel

Benczúr János

2—2 Szarvason.

**Egy elegánsan
bútorozott szoba**

december hó 1-étől

kiadó.

Cím: a kiadóhivatalban,

Hirdetmény.

Szarvas község alólírott előjáró-
sága ezennel közhirre teszi, hogy a
járásai főszolgabíró ur 6387/909. számú
rendeletével az 1910 évre választandó
20 iparhatósági megbízott választására
határidőül folyó évi december hó
11-ének délelőtti 10 óráját tűzte ki az
ipartestület helyiségébe.

Szarvas, 1909. évi november hó
25-én.

Az előjáróság nevében:

Kollár Lajos Kovács János
főjegyző. bíró.

Óra-, ékszer- és látszer üzlet.

Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesí-
teni, hogy Szarvason a Fő utcán, Réthy-féle házban,
(Holéczy Gusztáv üzletével szomszédságban)

**óra, ékszer és látszer
fióközletet nyitottam.**

Főüzletem Orosházán a legnagyobb forgalomnak
és kitűnő hírnévnek örvend.

Ugyanazon módon, ugyanazon pontos elsőrangú
kiszolgálással óhajtom Szarvas közönségének szakmám-
beli szükségletét is kielégíteni, mint azt az orosházi
főüzletemben teszem.

Ennek szives tudomásul vétele után kérem Szarvas
b. közönségének kitüntető pártfogását.

Kiváló tisztelettel

özv. Leszich Kálmánné.

Alkalmi eladás.

Árverési vételből folyólag sikerült igen olcsón nagyobb mennyiségű **aszú- és pezsgő-bort**, valamint **Benediktiner likört vásárolni** s így mindezeket **repdkivüli olcsó áron áll módomban elárúsítani**. T. vevőimnek **szabadságútkban áll az árú kitűnő minőségéről költséggel meggyőződést szerezni.**

Felette alkalmas karácsonyi ajándéknak!

Kapható: FINKELSTEIN B. üzletében Szarvason.

12934—909. ikt. sz.

Hirdetmény.

Alkírott községi előjáróság felhívja a katonai kedvezményre jogosítottakat, hogy akik jogcimeiket igazolni óhajtják, azt a katonai ügyi jegyzői irodában az 1910 évi március hó végéig okvetlen jelentsék be.

Szarvas, 1909 nov. 8.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky jegyző.

Demcsák h. bíró.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek a Szarvas és Vidéke kiadóhivatalában.

Ifj. KOVÁCSIK KÁROLY

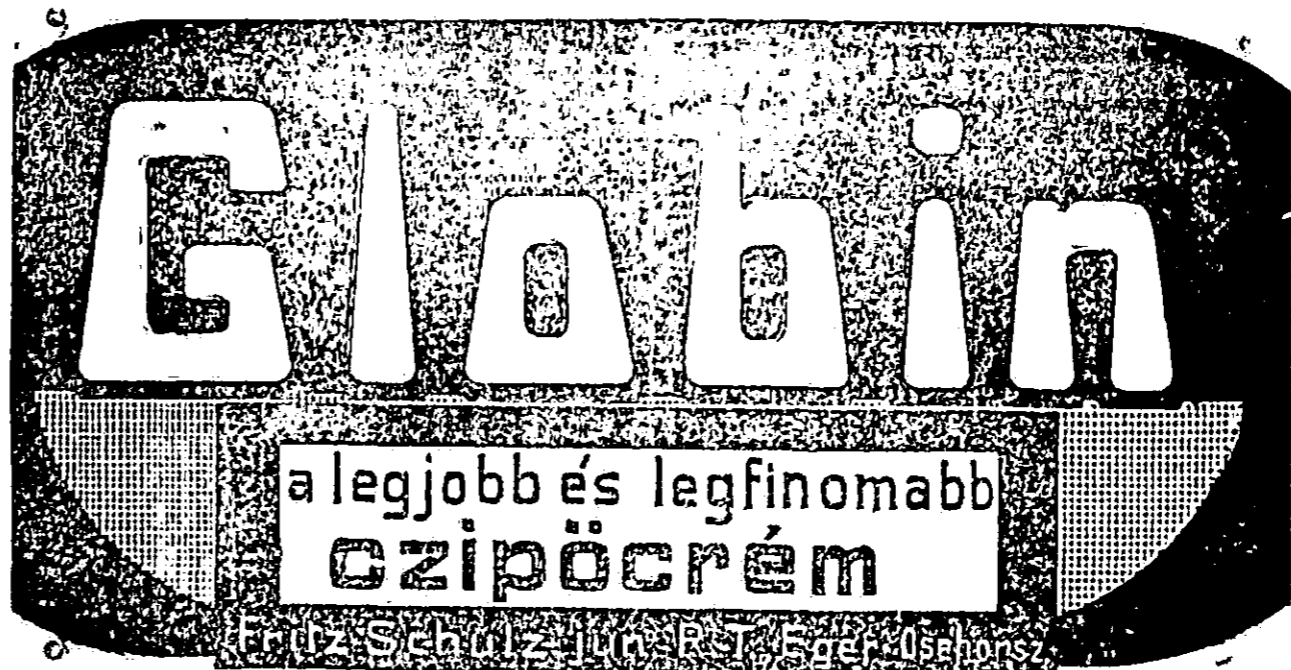
fűszer- és csemegekereskedő
SZARVAS, Árpád-épület.

A közeledő karácsony alkalmával bátor vagyok ajánlani a következő árukat legjutányosabb áron:

Hódmezővásárhelyi lisztet.
Boszniai szilvalekvárt. Rimaszombati gyümölcslekvárt. Francia I.

kék mákot. Papirhéjú diót. Valódi olasz mogyorót. Avola mandulát. Tisztított mazsola szőlőt. Ezenkívül az itt fel nem sorolt fűszerárubból dúsz raktár. Legszebb és élvezhető karácsonyfa díszek és figurák.

Duslombozatu karácsonyfákra előjegyzést már elfogadok.

a legjobb és legfinomabb
csipőcrém

F. U. Z. Schmidt & Co. Rt. Eger, Magyarország

Ruhát, kelmet, csipkét

fest tetszés szerinti színre vagy vegyileg tisztít

Süveges János

kelmefestő és vegytisztító Szarvason

Papírvágó, perforirozó és drótvarrógép

használt, de jó karban lévő jutányos áron eladó.

Czím megtudható Sámuel A.-nál a „Szarvas és Vidéke” kiadóhivatalában, Szarvason (Békésvármegye).

Ha viszket

akinek éjjel-nappal szüntelenül viszketése van s nyugalmát, alvását és sokszor társadalmi életét veszélyeztetni, az ajánlatra méltó. Amiben ez csak börtöngörlelre mutat, mégsem lehetett ezideig oly szer ez ellen, aminek a kímés helyzetnek véget vetett volna. Hetek óta hónapok óta ezen bajban szenvedők között vannak esze, tudása s lelkiereg megőrzése, kényelmek társadalmi mozgása. Sokszor csak egy lit. pontot képez a bőrön, amely rettentően viszket s a vakaró ujját onkivétellenül magához kényszeríti. Ez rendszeren a kezdete s rosszabb idő viszketégre vezet. A viszketőség okai maig eddig nem lettek kikutatva, miután azonban a betegség jelének tekinthető, úgy minden ilyen esetben amugy is az orvosi tanácsra kell hallgatni. Sok orvos viszketőbetegnek különösen hangsúlyozza a Zucker-féle szabad, gyógyszerzappan kedvező s gyors hatását. A vastag fehér hab ezen szappan által előírt szerint alkalmazva, azonnali enyhülést s a viszketőség beszüntetését hozza magával, úgy, hogy végre teljesen elmúlik. Ezen idegáramító hatást a Zucker-féle szabad, gyógyszerzappan segítségével egyszerűen s a legnagyobb reményvel el lehet távolítani.

A megrendelésnél a következő különbségre kell ügyelni:

Zucker szabad, 35%-os gyógyszerzappanja a leghatásosabb s legnagyobb. Darabja 2 kor. 50 fill.

Zucker szabad, 15%-os gyógyszerzappanja, hatásában s mennyiségben gyengébb. Darabja 1 kor.

Ehhez való Zucker-féle krém (zsírmentes) a bőrkrémek gyöngye. 1.5y tubus ára 2 kor. 50 fill., kis tubus 1.25 kor.

Kapható:

Mezőtúron: Göllner Hugó gyógyszer-tárában.

Alapított 1880-ban.

Telefon szám : 16.

SÁMUEL ADOLF

Könyvnyomdája, könyvkötészete, könyv-, papir- és írószerszárművelése
SZARVASON, Beliczey-ut 9. szám.

Könyvnyomdában

mindennemű könyvnyomdai munkák, u. m.: bál meg-hívók, eljegyzési és esküvői értesítések, névjegyek, üzleti kártyák, levélpapír és borítékok, számlák, falragaszok, körlevelek és gyászjelentések pontosan és jutányos árak mellett készíttetnek.

Könyvkötészetemben

mindenféle könyvkötészeti munkák egyszerű és díszes kivitelben a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek. Iskola-könyvek a legrövidebb idő alatt köttetnek be.
Olcsó és tartós munka!
Pontos kiszolgálás!

Könyvkereskedésemben

kaphatók az összes helybeli iskolákban használandó tankönyvek, író- és rajszerek. Énekes- és imakönyvek nagy választékban. Mindennemű papir és írószerek nagy raktára. — Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

A „Szarvas és Vidéke“ kiadóhivatala.

REISZ MIKSA

BUTORGYÁRA   BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- diszítóműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz.   Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.